

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Східноєвропейський національний університет імені Лесі Українки
Кафедра економіки, безпеки та інноваційної діяльності підприємства

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з науково-педагогічної і
навчальної роботи та рекрутації

Протокол № __ від _____ 2020 р.

ПРОГРАМА

вибіркової навчальної дисципліни

**ПЛАНУВАННЯ ТА КОНТРОЛЬ В ПІДПРИЄМНИЦЬКІЙ ДІЯЛЬНОСТІ
(ТРЕНІНГ-КУРС)**

підготовки бакалавра

спеціальності 076 Підприємство, торгівля і біржова діяльність
освітньо-професійної програми Економіка підприємства

Програма навчальної дисципліни Планування та контроль в підприємницькій діяльності (тренінг-курс) підготовки бакалавра, галузі знань 07 Управління та адміністрування, спеціальності 076 Підприємництво, торгівля та біржова діяльність, освітньо-професійної програми Економіка підприємства

Розробники: Грицюк Н. О. к.е.н., старший викладач кафедри економіки, безпеки та інноваційної діяльності підприємства

Рецензент: Полінкевич О. М., завідувач кафедри економіки, безпеки та інноваційної діяльності підприємства, д.е.н., професор

Програма навчальної дисципліни затверджена на засіданні кафедри економіки, безпеки та інноваційної діяльності
протокол № __ від _____ 2020 р.

Завідувач кафедри: _____ (Полінкевич О. М.)

Програма навчальної дисципліни схвалена науково-методичною комісією факультету економіки та управління
протокол № __ від _____ 2020 р.

Голова науково-методичної комісії факультету _____ (Бегун С. І.)

Програма навчальної дисципліни схвалена науково-методичною радою університету Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Таблиця 1

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітньо-професійна програма, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни
Денна форма навчання	07 Управління та адміністрування 076 Підприємництво, торгівля та біржова діяльність Економіка підприємства Бакалавр	Вибіркова
Кількість годин/кредитів 130 / 4		Рік навчання 1
		Семестр 2-ий
		Лекції 20 год.
ІНДЗ: €		Практичні (семінарські) 26 год. Лабораторні - год. Індивідуальні год.
		Самостійна робота 48 год.
		Консультації - 38 год.
		Форма контролю: залік

Таблиця 2

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітньо-професійна програма, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни
Заочна форма навчання	07 Управління та адміністрування 076 Підприємництво, торгівля та біржова діяльність Економіка підприємства Бакалавр	Вибіркова
Кількість годин/кредитів 130 / 4		Рік навчання 1
		Семестр 2-ий
		Лекції 6 год.
ІНДЗ: €		Практичні (семінарські) – 4 год. Лабораторні - год. Індивідуальні - год.
		Самостійна робота 120 год.
		Консультації - год.
		Форма контролю: залік

2. АНОТАЦІЯ КУРСУ:

Підвищення ефективності української економіки неможливо без серйозної перебудови принципів і механізмів управління підприємствами. Традиційний функціональний підхід до управління концентрує увагу менеджменту на окремих завданнях, персоналі, структурі, тоді як власне процеси діяльності нерідко залишаються поза увагою. Таким чином, для сучасного фахівця в галузі управління вкрай необхідно засвоїти принципи, методи планування та контролю.

Мета навчальної дисципліни (тренінг-курсу) «Планування та контроль в підприємницькій діяльності» є засвоєння теоретичних знань і набуття практичних навичок бізнес-планування та контролю, які входять у компетенцію фахівця-економіста.

Завданнями даної дисципліни є:

- формування навичок комплексного підходу до організації підприємницької діяльності;
- необхідність та доцільність використання бізнес-планів для сучасного здійснення підприємницької діяльності;
- ознайомлення студентів з механізмом розробки бізнес-планів;
- формування у студентів творчого підходу до розробки окремих складових бізнес-плану
- формування нового економіко-математичного мислення, спрямованого на підготовку фахівців-економістів нової формації.

Об'єктом навчальної дисципліни (тренінг-курсу) «Планування та контроль в підприємницькій діяльності» є діяльність підприємства як система взаємопов'язаних процесів.

Предметом навчальної дисципліни (тренінг-курсу) «Планування та контроль в підприємницькій діяльності» є сукупність принципів, методів й інструментів планування та контролю в підприємницькій діяльності

Пререквізити: до вивчення навчальної дисципліни (тренінг-курсу) «Планування та контроль в підприємницькій діяльності» студент приступає, прослухавши всі загальнонаукові, гуманітарні та спеціальні навчальні дисципліни освітнього ступеня «бакалавр», зокрема такі, як економіка підприємства, маркетинг, менеджмент, планування діяльності підприємства, стратегія підприємства, макроекономіка, політична економія, управління витратами, контролінг.

3. КОМПЕТЕНЦІЇ

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти повинні:

знати:

- основні поняття й категорії планування та контролю в підприємницькій діяльності;
- володіти сучасними знаннями та виконувати розробки бізнес-плану виробничої діяльності підприємства;
- володіти методологічною основою планування та прогнозування

вміти:

- оптимізувати бізнес-план на підприємстві;
- системно аналізувати діяльність підприємства;
- оцінювати результати господарської діяльності підприємства;
- знати потрібні формули;
- користуватись довідковою літературою;
- розраховувати показники бізнес-плану й оформляти проекти його розділів.

У процесі викладання навчальної дисципліни основна увага приділяється оволодінню студентами професійною компетентністю, що наведена в табл. 3.

Таблиця 3

Професійна компетентність, яка отримується студентами після вивчення навчальної дисципліни

Компетентність	Складові компетентності
1	2
Знаннева	Розуміти призначення і планування і контролю в підприємницькій діяльності, знати сучасні організаційні форми розвитку підприємства, його основні етапи та принципи ефективної взаємодії учасників даного процесу
Предметно-практична	Уміти використовувати методичні положення та інструментарій оцінювання підприємницької ідеї
Аналітична	Аналізувати тенденції розвитку підприємства на ринку, здійснювати економічний та маркетинговий аналіз, використовувати методи та методики, збирати і систематизувати, аналізувати інформацію, вимірювати і прогнозувати розвиток компанії в ринковому полі, обґрунтовувати пріоритетні напрямки нарощування обсягів продукції компанії

1	2
Технологічна	Володіти навичками застосування в практичній діяльності підприємств основних елементів та принципів, технологій розвитку, застосування інструментів економічного та організаційного механізмів управління підприємством
Комунікативна	Вміти налагоджувати ефективні комунікативні зв'язки між усіма суб'єктами, що приймають участь в процесі розвитку підприємства, зацікавлених у діяльності компанії; розробка системи управління персоналом компанії, розвиток вмінь обґрунтування управлінських систем впливу на суб'єкти взаємодії при вирішенні питань розвитку підприємства

4. ІНФОРМАЦІЙНИЙ ОБСЯГ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Денна форма навчання

Таблиця 4

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин				
	Усього	у тому числі			
		Лек.	Практ.	Сам. роб.	Конс.
1	2	3	4	5	6
Тема 1. Формулювання та обґрунтування бізнес-ідеї	11	2	2	4	3
Тема 2. Обґрунтування концепції організації діяльності фірми	11	2	2	4	3
Тема 3. Розробка бізнес-плану фірми					
3.1. Здійснення маркетингових досліджень і визначення базової стратегії бізнесу	11	2	2	4	3
3.2. Розробка комплексу маркетингу	11	2	2	4	3
3.3. Планування обсягу збуту продукції	11	2	2	4	3
3.4. Планування виробничого процесу	10	1	2	4	3
3.5. Планування витрат фірми	9	1	2	3	3
3.6. Планування персоналу	9	1	2	3	3
3.7. Оцінювання джерел фінансування	9	1	2	3	3
Тема 4. Заснування і реєстрація фірми	10	2	2	3	3
Тема 5. Управління господарською діяльністю фірми	9	2		4	3
Тема 6. Аналіз результатів фінансово-господарської діяльності підприємства	10	2	2	4	2
Тема 7. Експертиза бізнес-проектів	11		4	4	3
Усього годин	130	20	26	48	38

Заочна форма навчання

Таблиця 5

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин				
	Усього	у тому числі			
		Лек.	Практ.	Сам. роб.	Конс.
1	2	3	4	5	6
Тема 1. Формулювання та обґрунтування бізнес-ідеї	7	2		5	
Тема 2. Обґрунтування концепції організації діяльності фірми	7		2	5	
Тема 3. Розробка бізнес-плану фірми					

1	2	3	4	5	6
3.1. Здійснення маркетингових досліджень і визначення базової стратегії бізнесу	12	2		10	
3.2. Розробка комплексу маркетингу	12		2	5	
3.3. Планування обсягу збуту продукції	10			10	
3.4. Планування виробничого процесу	10			10	
3.5. Планування витрат фірми	10			10	
3.6. Планування персоналу	10			10	
3.7. Оцінювання джерел фінансування	12	2		10	
Тема 4. Заснування і реєстрація фірми	10			10	
Тема 5. Управління господарською діяльністю фірми	10			10	
Тема 6. Аналіз результатів фінансово-господарської діяльності підприємства	10			10	
Тема 7. Експертиза бізнес-проектів	10			10	
Усього годин	130	6	4	120	-

5. ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОГО ОПРАЦЮВАННЯ

Самостійна робота студента (СРС) – це форма організації навчального процесу, за якої заплановані завдання виконуються студентом самостійно під методичним керівництвом викладача. Основні види самостійної роботи, які запропоновані студентам:

1. Вивчення лекційного матеріалу.
2. Робота з вивчення рекомендованої літератури.
3. Вивчення основних термінів та понять за темами дисципліни.
4. Підготовка до лабораторних занять, дискусій, роботи в малих групах, тестування.
5. Контрольна перевірка кожним студентом особистих знань за запитаннями для самоконтролю.
6. Презентація індивідуального завдання зі створення моделі існуючого бізнес-процесу підприємства.

Основні види самостійної роботи, які запропоновані студентам для засвоєння теоретичних знань з навчальної дисципліни, наведені в табл. 5.

Таблиця 6

Завдання для самостійної роботи студентів та форми її контролю

Назва теми	Зміст самостійної роботи студентів	Форми контролю СРС
Тема 1. Формулювання та обґрунтування бізнес-ідеї	Пошук, підбір та огляд літературних джерел за заданою тематикою.	Презентація індивідуального завдання
Тема 2. Обґрунтування концепції організації діяльності фірми	Пошук, підбір та огляд літературних джерел за заданою тематикою.	Презентація індивідуального завдання
Тема 3. Розробка бізнес-плану фірми	Пошук, підбір та огляд літературних джерел за заданою тематикою.	Презентація індивідуального завдання
Тема 4. Заснування і реєстрація фірми	Пошук, підбір та огляд літературних джерел за заданою тематикою.	Презентація індивідуального завдання
Тема 5. Управління	Пошук, підбір та огляд	Презентація індивідуального

господарською діяльністю фірми	літературних джерел за заданою тематикою.	завдання
Тема 6. Аналіз результатів фінансово-господарської діяльності підприємства	Пошук, підбір та огляд літературних джерел за заданою тематикою.	Презентація індивідуального завдання
Тема 7. Експертиза бізнес-проектів	Пошук, підбір та огляд літературних джерел за заданою тематикою.	Презентація індивідуального завдання

Презентація здійснюється шляхом публічного виступу перед студентами. Група поділяється на підгрупи по 2–3 особи, які обирають одну із перелічених тем. Кожна група готує окремо презентацію та доповідає її. Електронний варіант презентації та доповідь групи (які не збігаються, оскільки презентація унаочнює елементи доповіді, а не дублює їх) здаються викладачу за день до визначеної дати презентації.

6. ВИДИ (ФОРМИ) ІНДИВІДУАЛЬНИХ НАУКОВО-ДОСЛІДНИХ ЗАВДАНЬ (ІНДЗ)

1. Яку функцію виконує резюме бізнес-плану?
2. Які показники бізнес-плану, перш за все, звертають увагу потенційні інвестори?
3. Як оцінити вплив на майбутній бізнес загальних макроекономічних факторів?
4. Які макрофактори найвпливовіші на українську економіку?
5. Які головні чинники формують логіку розробки бізнес-плану.
6. Як врахувати ризики майбутнього бізнесу та скоригувати бізнес-план?
7. Існуючі стандарти формування програм лояльності.
8. Досвід зарубіжних компаній щодо формування та реалізації програм лояльності.
9. Досвід українських компаній щодо забезпечення лояльності клієнтів.
10. Маркетингові дослідження цільових споживачів як необхідна умова розробки ефективних програм лояльності.
11. У чому полягає різниця між індивідуальною та корпоративною соціальною відповідальністю?
12. Особистий імідж керівника (лідера) та його роль у формуванні та реалізації корпоративного іміджу?
13. Стратегічні комунікації, їхня сутність і роль у зв'язках із громадськістю?
14. Порівняльна оцінка традиційного та інтерактивного маркетингу.
15. Економічна доцільність використання мобільного маркетингу.
16. Визначення доцільності ведення маркетингу в соціальних мережах.
17. Головні інструменти просування в соціальних мережах та принципи їх відбору та оцінювання.
18. Ідентифікація купівельного профілю споживача продукції підприємства.
19. Вибір варіантів та характеристик для позиціонування підприємства.

7. РОЗПОДІЛ БАЛІВ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Підсумковий бал (за 100-бальною шкалою) з курсу визначається так:

- кількості балів за поточне оцінювання – 30 балів;
- ІНДЗ – 10 балів;
- залік – 60 балів.

В процесі вивчення дисципліни використовують поточне тестування, опитування, розв'язання ситуаційних задач.

Форма підсумкового контролю навчальної дисципліни «Планування і контроль у підприємницькій діяльності» є залік.

Поточний контроль (max = 40 балів)							Підсумковий контроль		Загальна кількість балів	
Модуль 1							Модуль 2	Модуль 3		
							ІНДЗ	МКР 1		МКР 2
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7				
3	3	12	3	3	3	3	10	30	30	100

Рейтингова оцінка з навчальної дисципліни визначається як сума у балах поточної та екзаменаційної оцінки. Рейтингова оцінка у балах за шкалою навчального закладу може бути переведена до п'ятибальної шкали оцінювання (національної шкали). Згідно з даними таблиці переведу рейтингів оцінок від однієї шкали до іншої.

Шкала оцінювання (національна та ECTS)

Таблиця 8

Всього балів	Національна оцінка
90 - 100	Зараховано
82 - 89	
75 - 81	
67 - 74	
60 - 66	
1 - 59	Незараховано (з можливістю повторного складання)

8. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Барроу Колін, Барроу Пол, Браун Роберт. Бізнес- план: Практ. посіб.: Пер. з англ. – 3-е вид. – К.: Знання, 2015. – 285 с.
2. Клименюк Н.Н., Голованенко Н.В. Как разработать бизнес-план: Учебн. пособие. – К.: Просвіт. 2014. – 192 с.
3. Козловський В.О. Бізнес-планування: навч. посібник для студ. вищих навч. закл. / В.О. Козловський, О.Й. Лесько; Вінницький національний технічний ун-т. – Вінниця : Універсум-Вінниця, 2016. – 241 с.
4. Кривонос А.О. Бізнес-планування на підприємстві: Навч. посіб. / Міжрегіональна академія управління персоналом. – К.: МАУП, 2015. – 160 с.
5. Кучеренко В.Р., Карпов В.А., Маркітан О.С. Бізнес-планування фірми: Навч. посіб. – К.: Знання, 2006. – 423 с.
6. Наливайченко С.П. Бізнес-планування у туристичній індустрії: навч. посіб. для студ. екон. напрямів підготов. / Наливайченко С.П., Реутов В.Є., Цьохла С.Ю.; Крим. екон. ін-т ДВНЗ "Київ. нац. екон. ун-т ім. В. Гетьмана". – Сімф.; Саки: Підприємство Фенікс, 2011. – 190 с.
7. Покропивний С.Ф., Соболев С.М., Швиданенко Г.О. Бізнес- план: технологія розробки та обґрунтування: Навч. посібник / Київський національний економічний ун-т. – 2.вид., доп. – К.: КНЕУ, 2002. – 379 с.
8. Прищепа Н.П. Бізнес-планування: навч.-метод. посібник / Н.П. Прищепа ; Луганський національний педагогічний ун-т ім. Тараса Шевченка. – Луганськ: Алма-матер, 2007. – 128 с.
9. Сердюк Т.В. Бізнес-план інвестиційного проекту: Навч. посіб. для студ. екон. спец./ Вінницький держ. технічний ун-т. – Вінниця: ВДТУ, 2012. – 135 с.
10. Телетов О.С. Бізнес-план: Навч. посібник / Сумський держ. ун-т. – Суми: Видавництво СумДУ, 2015. – 104 с.
11. Функціональне моделювання процесів бізнес-планування і проектів: навч. посіб. / В.Т. Голубятніков [та ін.]; заг. ред. В.Т. Голубятніков; Львівський регіональний ін-т держ. управління Національної академії держ. управління при Президенті України. – Л.: ЛРІДУ НАДУ, 2016. – 264 с.
12. Ясинський В.В., Гайдей О.О. Бізнес-планування: теорія і практика: Навч. посіб. – К.: Каравела, 2014. – 232 с.